

فی ۳۰ محرم سنه ۱۳۲۷ و فی ۹ شباط سنه ۱۳۲۴

جمعیت علمیه اسلامیہ نك ناشر افكاريدر

مدیر مسئول :

محمد فیلین

سر محرر :

فاتح مجیز درسہ املرندن

مصطفی صبری

صاحب امتیاز :

فاتح مجیز درسہ املرندن

شہری احمد افندی

مندرجات

اسلامیتلہ مدنیت جدیدہ برائے بیلیری .. کوچک حمدی	عمدۃ الایقان م . محمد علی
اساس تربیہ ابن الامین احمد توفیق	فران ماحونلق
سیاست شرعیہ ابن حازم فرید	قایدہ نك تبدیلندہ تأثیری اولان بعض اسباب مهمہ
تاریخ اسلام صحائفندن طاهر المولوی	جواب بحق
قوة تشریعیہ مصطفی صبری	

نسخہ سی ۵۰ پارہ در

آبونه اجرتی (پوستہ اجرتیہ برابر)

ممالک اجنبیہ ایچون :

۱۸ فرانق

» ۹,۵

ولایات ایچون :

۸۵ غروش

» ۴۵

استانبول ایچون :

برسنه لك ۷۵ غروش

التي آبلنی ۴۰ »

درج ایدلمان اوراق اعاده اولتماز

قارئلر مزہ :

اکثر مقالاتہ ایات کریمہ واحادیث نبویہ درج ایدلمش بولندینی نظر اعتبارہ آلتہرق رعایتسز لکندہ بولندمامسی

رجا اولوزور .

درسمادت

بکر افندی مطبعہ سی - وزیرخان

مرض . موت کبی شیلر اولوب عوارض مکنسبہ ایسه
هذل . سفه . سفر ، اکراه ، سکر کبی خصوصاً اندر .
ایسته بورایه قدر سرد ایلدیکمز نظریات حقوقی
بحث ایده حکم اسباب معافیتہ تمامیلہ تطبیق ایده حکم .
[ماعدی وار]

محکمہ تمیز جزا دائره سی ضبط کتبه سندن

ابن حازم : فرید

« تاریخ اسلام صحائفندن »

— ۵ —

بشیرالملک قطعہ حجازیه ده کیفیت انشاری و حجازیونک
قبل الاسلام بعض عادات جاهلیه سی

ارباب تاریخ . قوم نجیب عربی : بآئده ، عربیه ،
مستعربه . مستعربه نامیلایه درت طبقه آیریور .
عرب بآئده : عاد ، ثمود ، عمالقه ، طسم ،
جدیس . امیم ، جرهم اولی حضرت موت اسمیلایه
یک اسک زمانلرده یاشامش و اکثری خباب حقه عاصی
اولدولرندن قهرالکپییه اوغرامش قبائلدرکه عصر لرینک
اوزاقانندن حال و شانلرینه دائر مهلومات مکمله یوق
کیدر . دینه ییلیرکه بونلرک احوالندن اخلافه انجیق بر
عبرت مؤثره قالمش ر .

عرب عربیه : (عرب عرباده ذبیر ایلدیلر) اولاد
سعادین (قحطان بن عامر) ک نسلندن ظهور ایدن
عراق طرفلرندن یته هجرت ایله بن قبائلدرکه اوراده
تشکیل ایتدیکلری (حمیدیه دوائی) عصر ساداته قدر
پایدار اوله ییلمشدر .

عرب مستعربه : جن کریم نبوی حضرت اسماعیل
علیه السلامک (جرهم ثانیه) رئیس (مضاض بن
عمرو) ک کریمه سیله تزوجندن حصوله کلن قبائلدرکه
اهالی حجازیه ، خصوصاً قریش قومی بونلردنر .

ایچون بر قوتدرکه آنکله علوم و معارف اکتساب
اولور . و جوهر عئلدن طلوع ایدن انوار سبیلہ نفسده
اشایه قابلیت رونما اولور .

عقل : هیولانی . عقل بالملکه . عقل بالفعل . عقل
مستفاد اولمق اوزره درده تقسیم ایدرلر . اصل « مناط
تکلیف » عقل بالملکه مرتبه سی بولندیدن انسان
او مرتبهیه قدم ناده اولمله تحت تکلیفیه کیرمش اولور .
نفس انسانی ایچون مبدأ ادراک و افعال اولمق
اوزره ایکی قوت واردرکه . برنجینه مافوقدن تأثر
اعتباریه حد ذاتیه مستکمل اولمله (عقل نظری)
دنیلوب ایکنجیسنه دخی کسانده موضوع بر تأثیر بولمق
اعتباریه تکامل ایتدیکندن « عقل عمل » تسمیه
ایدیور . بناء علیه مبدأ فلترده نفس انسانیه علومدن
خالی ایسه ده علمه استمدادی بولنسی حسیله اوصره .
دهک عقول بشریه « عقل هیولانی » دیورلر . بر
جو جنک کتابته استمدادی کی .

بو دوردن صکره ادراک ضروریات و حصول
نظریات ایچون استمداد باشلازکه بوکا « عقل بالملکه »
دینور . چونکه ملکه انتقال حاصل اولمشدر . جاهل
بر آدمک تحصیل مافیه استمدادی کی .

بوندن صکره نظریات مذکورہ نک آرزو ایلدیکی
زمان کسب جدیده حاجت قالمسزین دائمی بر قوت
حاصل اولورکه بود « عقل بالفعل » دینور . کتابته مقتدر
بر آدمک بازی یازمامسی فقط آرزو ایتدیکی زمان
یازده ییلمسی کی . اما نظریات حاضره مشاهده اولنور
ایسه بوکا « عقل مستفاد » تمیز اولنور . بالملک یازی
یازان آدم کی .

فقط مناط تکلیف عقل بالملکه مرتبه سیدر .

اهلیت بشریه عارض اولان شیلرده یاساوی یاخو
مکنسبدر . حکمت حقوق اسلامیه ده عوارض سماویه ؛
صدات ، حجت ، عته ، نسیان ، نوم ، اغماء ، حبض ،

سراب ابلر تئوج التئاع ماهنانده
دکلا بربر قورائقدن زونی چاکچاک اولمش
صوسزلقدن لب : طئنائی آچمش هلاک اولمش
مغیانی بیله پرمسور یوق لون خضراسی
« بواء غیر ذی ذرع » بوجای اولمش مؤداسی
بووادی مکهدرکه قبله اهل معالیدر
شوتصوبر ایتدیکم بیکرجه بیل اولکی خیالیدر
بیلریله وحضرت ابراهیمک وداعی ده :

مانتله نه رتبه اولهدهده مستحکم تسلیم
تعمل ائمه دن ارتقئ دل اواده ابراهیم
زمام اشترا چکدی دونوب اول همسریاکه
دیدى : صیغماز حکیم ، مطلقک احکام ادراکه
بو مورتله تئق ایلهم امر خداوندی
بوجایه ترکه مأمورم شوپوله اهل و فرزندى
اطاعت ایلله اصاحتله . اللهین توکل قیل
بلیله صورتده جلوه ر صبر ایت . تحمل قیل
سزى بیکس برافاز حای بیچارکان الله
معین بیکانددر حافظ کون و مکان الله
سزى بن صون مولایه امانت ایلهم زبرا
امانائی زیان ایتز جناب کبریا اصلا
شورفت امر باریدر نه چاره بن : مقام
وداعى - وکلی زوجم ! - سلام ای روح اولادم !
طرزنده تصویره چالیشدق :

اولور هراسی بارینک پنجه حکمتلره مظهر
باقک عمران اسلامک اساسی : هجرت هاجر
بیئیلله نئجه تئدیرمشدک .

حضرت ابراهیمک عودتدن صوکره جناب هاجر
اویمان دهشت رسانده متوکلا نه قالدی و برقاق کون
کبر کچمز اثر لطف الهی اولهرق زمزم شریف ظهور
ایدوب کندیسن اوغانی بر موت محققدن قورناردی .

سیده هاجر شو صورتله بخل بخانیدن ماعدا انیسى
بولونمادیفی حالد او وادی تنهای ددمکدار اولورکن بر
کون انفراد بشردن ایکی شخصک تمطشانه متحیرانه اورالرده
دولاشدیتى کوردی . اولزده برمنبع کنانزنده اوطوروب
چو حجتی آغوشنه آلمش پری صورت بروچود کورنجه
شاشیردیلر . طرفیک آنى اولان دهشتی زائل اولدقمن

عرب مستجمه : اعلاى کلامه ایچون صدر اسلامده
اطراف و آفاقه داغیلان دلاوران عربدن بلاد سائردهده
توطن و تأهل ایدنلک ذریابندرکه بوکون « عرب »
نامی تحتدهکی قوم کزینک اکثری بونلردنر .
بزم بخشزه ایکنجی و اوچنجی طبقه لره عائد اولدینى
جهتله سائر لری قتنددهماز یاده تفضیلاته لزوم کور میوزر .

§
حضرت ابراهیم علی نبینا وعلیه الصلاة و النسلیمک
زوجہ ثانیه سى (هاجر) ک جناب اسماعیل تولید
ایمه سى اوزرینه اورتانی (ساره) ایلله آراسی اچلمش
وایکی قادینک دیدى قودیسندن حضرت خلیل الله یزار
قالمشدی . شو او بونلسترق اوزرینه و حقیقه بر
حکمت جللیه ببناء جناب ابراهیم هاجرله اوغانی
اوصیرالرده مهجور عمران قورقونج بریسان اولان
مکبه کورتوروب براتمه مأمور اولدی و هجرتدن تخمیناً
۲۸۹۳ سنه اول عیال و اولادینى امر الهی مقتضاسیجه
اویرباننده مؤخرأ اوزرینه بیت مکرمک انشا ایلدیکى -
قزیل برتبه چکک یاشه بر اقوب عودت ایتدی .

« صراط مستقیم » د درج اولونان « هجرت هاجر »
عنوانلی منقولمه ده مکملک اووقتیکی حالتی :

ایکی جانبده افلاک تعالی ایش کیمسار
میانی بی عمارت برحزین وادی تنه ازار
اوطاغلر بی کلاه و بی شجر بی صغره صا
اووادی بی نبات و بی ثمر بر ساحت ملسا
محیطی ستر ستر سیدن پایمه بر دیوار
محالی جابجا قومدن عبارت بر مغیلازار
بوریکستان هولک اوتاننده برحزین توده
زمین مستویه نسبتاً طور مقده افزون
بشردن ائمه سى کیمسه بوجای خلوق میسن
سکون وحدتی اولمش بتون اطرافه دهشتن
عواطف بعض دم ایلک بوکله سارک اراسندن
سحاب بعض دم آغلار بووادیکن سباسبندن
بوجایک اولماده مهرجهان مهان هر روزی
لیالنده کواکب ناظران دیده افروزی
اورتبه رنگ سوزش وار ضای آده اینده

موجب اولدیندن یکی رئیس ارسندہ ، حتی ایکی قبیله
بیشندہ کیچیکہ بویومک اوزره اوراق برخصالت باش
کوستردی ، بوندن طولانی مضاض قبیله سی آلوب
(جبل ابی قیس) (قیقمان) شاهتہ سنہ چیقہرق
اورایہ وجوارندکی تہلرہ رکز خیام ایتدی . سمیدع
ایسہ قبیله سبلہ برابر اسفل مکہ وحبال جباد طرفلرنده
اختیار آرام ایلهدی .

دور اسماعیل وزمان ثابتندہ یکدست وفاق اولان
بوقائل شو صورتلہ ایکی اوراق اداریمہ انتقسام یدرک
شام طرفدن کلان ارزاق وایشانک رسومی مضاض ،
یتندن ورود ایدنلرک ویرکوسی دہ سمیدع آلمق طریقہ
برمدت اداره اولوندیلر .

صوکرہ بوتون بوتون بوزوشوب اعلان حربہ قدر
واردیلر . نتیجہ حربہ سمیدع مقتول ومیمی مخذول
اولوب حکومت مکدہ مضاض مستقل قالدی . لکن
ساحہ حرم ایانک دفعہ معرکہ فساد اولدی وخالک پاک مکہ
خون ناحق ایله بویاندی . اولاد اسماعیل کرچہ بو
مناسبتیز لکن دلگیر اولمشلردی . لکن مضاض حضرت
اسماعیلہ اولان قرابت ومضاضتدن سس چیقارمادقلری
جهتله سدانک کیمہ وحکومت مکہ مضاض ایله اولاندہ
مستمر قالدی .

زمان کیچیکہ تناسل و تنکثر ایدن بنی اسماعیل اطرافہ
داغلامنہ ومکہ خارجندہ قبیلهلر تشکیل ایتمکہ باشلادیلر .
جدگزینلرنینک شریعتہ محافطہ ومکہ اھالیسنہ دائما
ناصح بولونان اولاد اسماعیلک یاواش یاواش چیکلمہ سی
اوزرینہ جرمیلرہدہ طریق حق واستقامتدن عدول ایله
ظلم واعتسافہ غدر وخیانہ ایتدار وزوار کیمہ بنی منہ ،
اموال بیتی غصبہ اجتسار ایتدیلر . ارکان دینہ رعایت
ایتمز اولدیلر . [مابدی وار]

طاهر المولوی

صوکرہ بربرلرنی اکلا دیلر . او ، ایکی شخص : یتندن
مھرت ایدن عرب عاربہدن بولنان (جرھم) و (قطورا)
قبیلہلرنینک افرادندن اولوب ایچہجک صو واسکان
ایدہجک بر آرا یورلردی . زمزم کی رباب خوشکوارک
بولوندینی محکم نہ قدر قابل اعمار بولندیقنی اکلا یوب
اورادہ اقامت لربنہ مساعده ایتہستی حضرت ہاجر دن
رجا ایله دیلر . آلدقلری جواب موافقت اوزرینہ قانہ
قانہ زمزمی ایچدنکن صوکرہ افراد قبیله بنی دہ کتیر یوب
اورادہ برلشدیلر .

بو مہاجریندن جرھم قبیلہ سنک رئیس (مضاض
بن عمرو) قطورا قبیلہ سنک رئیس (سمیدع بن ہوش)
یاخود (بن عاص) ایدی یو ایکی رئیس آب زمزم ملہ مکہ بنی
پک زیادہ بکندنکرندن یتندہ قالان بقایای افرادی دہ
کتیر یوب اورادہ اسکان ایتدیلر . حوالی بلاد قانہ بو
وجہلہ کسب عمران ایتمکہ باشلادی .

حضرت اسماعیل اونلرک آرسندہ یتشوب لسان
عربی اؤکرہندی . سنی یکرمی طوغرو ایلرلہدیک
صردہ التمش باشلرنده بولنان والده سی وفات ایتمکہ
بیکس قالہرق مضاض بن عمروک کریمہ سنی آلدی . بالاخرہ
حضرت ابراھیم علیہ السلام کلوب فرزند کزینی ایله
کسبہ مکرمہ بنی بنا ایلهدی . جناب اسماعیل حجاز وین
اھالیسنہ مبعوث آلبنی اولہرق طریق توحیدی اونلرہ
اشارت و ۱۲۰ سنہ قدر تبلیغ احکام نبوت ایتدنکن
صوکرہ ارتحال و کیمہ عظمتک سدانق ایله مکہ مکرمہ مک
حکومتی اوغلی (ثابت) دہ انتقال ایتدی .

جناب ثابت دہ برمدت صرکرہ عازم آخرت اولونجہ
اولاد ایتمہ وصایت ایتک شرطلہ بیوک پدیری و حضرت
اسماعیلک قاین پدیری اولان (عضاض) حکومت بلادہ
مقدسہہ تعیین قیلندی .

مضاضک حاکم مکہ وسادن کیمہ تہینی قطورا
قبیلہ سنک رئیس سمیدعک جانی صیقوب حسدنی